

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/142/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622010503
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5622010503.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Moniky Liptákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom 29. decembra 2022 prejednal sťažnosť podanú obžalovaným H. E., nar. XX.XX.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/104/2022 zo 14.12.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obžalovaného H. E. z a m i e t a ,
pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. 2T/104/2022 zo 14.12.2022 podľa § 238 ods. 4 Tr. por., z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. ponechal obvineného H. E. vo väzbe. Zároveň tým istým rozhodnutím podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. nenahradil väzbu u obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku obvinený proti všetkým výrokom uznesenia podal sťažnosť ihneď do zápisnice o výsluchu zo dňa 14.12.2022, ktorú následne písomne zdôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Prokurátor sa vzdal práva podať sťažnosť voči všetkým výrokom uznesenia.

Z písomných dôvodov sťažnosti, doručených súdu 19.12.2022, vyplýva nasledovná sťažnostná argumentácia obžalovaného:

V jej úvode poznamenal, že sťažnosť podal z dôvodu podľa § 189 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por. pre nesprávnosť všetkých jeho výrokov, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, keďže toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého jeho výroku. Primárne namietal, že súd pri jeho výsluchu o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby porušil jeho právo na obhajobu, keďže sa výsluchu zúčastnil iný advokát ako zástupca ustanoveného obhajcu, s čím nesúhlasil. V tejto súvislosti poukázal na § 16 ods. 1, ods. 3 zákona č. 586/2003 Z.z., zvlášť že zastupovanie nie je možné proti vôli klienta. Dôvodom, pre ktorý sa ustanovený obhajca nemohol výsluchu zúčastniť, bola kolízia výsluchu s hlavným pojednávaním v konaní vedenom na Špecializovanom trestnom súde, pracovisku Banská Bystrica pod sp.zn. BB-4T/10/2020. Vzhľadom na štádium tohto konania, jeho vedenie od roku 2019, ako aj krátkosť času od doručenia upovedomenia o výsluchu nebolo reálne zabezpečiť zastúpenie iného advokáta v tomto inom konaní. Preto požiadal o zastúpenie pri výsluchu v tomto trestnom konaní JUDr. Miloslava Hricka, s čím však obžalovaný pri výsluchu nesúhlasil. Sudca sa s touto námietkou vysporiadal tak, že účasť obhajcu na výsluchu nie je v tomto prípade nevyhnutná a Trestný poriadok nevyžaduje súhlas obvineného so zastúpením obhajcu, s poukazom na § 72 ods. 3 Tr. por.

Citované ustanovenie Trestného poriadku sa podľa názoru obhajcu týka upovedomenia o výsluchu k väzbe, nie účasti na ňom, teda upravuje postup súdu pred výsluchom obvineného. Pred rozhodovaním o

vzatí do väzby, keď treba dodržať lehoty počítané v hodinách a obhajca obvineného nemá s dostatočným časovým predstihom vedomosť o tom, kedy presne sa výsluch uskutoční, je teda možné, že nie je dosiahnuteľný. Pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby má však súd dostatok času na to, aby o väzbe rozhodol, vzhľadom na to, že obžaloba musí byť podaná aspoň dvadsať pracovných dní pred uplynutím lehoty väzby a nadriadenému súdu musí byť spis v prípade sťažnosti predložený najmenej päť pracovných dní pred uplynutím lehoty väzby. Je teda zrejmé, že ak sa v Trestnom poriadku píše o dosiahnuteľnosti obhajcu, má sa tým na mysli výsluch, ktorý sa musí vykonať v priebehu hodín, nie viacerých dní. Preto nemožno súhlasiť

s názorom súdu, že ustanovenie § 72 ods. 3 Tr. por. umožňuje súdu, aby vykonal výsluch obvineného po podaní obžaloby bez obhajcu. Pretože Trestný poriadok neupravuje, kto sa má zúčastniť výsluchu obvineného pri väzbe, analogicky možno aplikovať ustanovenie § 252 ods. 4 Tr. por. upravujúce účasť obhajcu na hlavnom pojednávaní v prípade povinnej obhajoby. Teda účasť obhajcu je pri výsluchu obvineného ohľadom väzby nutná. Keďže obžalovaný odmietol dať súhlas so zastúpením ustanoveného obhajcu iným advokátom (podľa zákona o advokácii nevyhnutný), nemohol súd vykonať jeho výsluch v prítomnosti zastupujúceho advokáta. Ak tak spravil, porušil jeho právo na obhajobu, čím došlo k porušeniu ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, čo malo priamy vplyv na správnosť uznesenia o väzbe. Aj na základe upozornenia súdu o poriadkovom opatrení, vyplývajúceho z upovedomenia obhajcu o termíne výsluchu v prípade jeho neustanovenia bez dostatočného ospravedlnenia, je zrejmé, že súd pred vykonaním výsluchu vôbec nebol toho názoru, že účasť obhajcu nie je nevyhnutná.

Obžalovaný ďalej namieta existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktorý súd vzhliadol v jeho kriminálnej minulosti a v neistote, či bude na slobode dodržiavať liečbu. Poukázal, že obžalovaný vo väzbe podstupuje dobrovoľne liečbu, čo je dostatočnou zárukou, že v tom bude pokračovať aj na slobode. Samotné psychické ochorenie nemôže byť dôvodom na väzbu, nakoľko človek s psychickou chorobou má tie isté ústavné práva ako človek zdravý. Od hospitalizácie v Trenčíne obžalovaný nespáchal žiadne disciplinárne previnenie, a teda už niekoľko mesiacov preukazuje, že je schopný nápravy. Obava z ďalšieho páchania trestnej činnosti je teda nedôvodná a aj vzhľadom na už osemmesačné trvanie väzby je potrebné obžalovaného prepustiť na slobodu.

Na tomto základe navrhol, aby krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného z väzby prepustí.

Dňa 21.12.2022 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie prokurátora k sťažnosti obžalovaného, ktorý sa nestotožnil tak s podaním riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o ponechaní obvineného vo väzbe, ako aj s jeho dôvodmi dodatočne konkretizovanými ustanoveným obhajcom. Domnieva sa, že konajúci súd pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby nielen prihliadol, ale aj zákonným spôsobom sa vysporiadal

so všetkými relevantnými skutočnosťami prípadu. Podľa názoru prokurátora dôvody pre väzobné stíhanie obžalovaného bez zmeny trvajú aj naďalej a vo veci nie je s odkazom na jeho osobu a doterajší život namieste uvažovať nad nahradením väzby niektorým z relevantných inštitútov upravených v príslušných ustanoveniach Trestného poriadku. Dáva do pozornosti jednak bohatú kriminálnu minulosť obžalovaného preukazujúcu nepochybne jeho sklony k páchaniu najmä majetkovej trestnej činnosti, ako aj dodatočné zistenie, že tento trpí duševnou poruchou - hypomániou, v čase páchania skutkov kladených mu za vinu vystupňovanou do manickej epizódy, ktorá je nepochybne ďalším závažným dôvodom pre ponechanie obvineného vo väzbe, bez jej náhrady, a to s odkazom na jej negatívny zásah

do procesu odbúravania morálnovôľových prekážok pravidelne brániacich v páchaní protiprávneho konania, zvlášť potom v manickej fáze ochorenia obvineného. Obvinený sám pri výsluchu deklaroval, že ordinovanú medikáciu, spôsobilú zabrániť dekompenzáciu jeho zdravotného stavu, v tomto smere nedodržiava. Prokurátor nespochybňuje, že väzba je inštitútom vážne negatívnym spôsobom zasahujúcim do osobnej slobody obžalovaného a má trvať len nevyhnutný čas v súvislosti s dosiahnutím účelu trestného konania. Obe tieto požiadavky zákonodarcu boli podľa názoru prokurátora naplnené. Dôvody, na ktoré prokurátor už poukázal, zadávajú závažnú dôvodnú pochybnosť o tom, že v prípade prepustenia obvineného z väzby na slobodu, či jej nahradenia by tento viedol riadny život v trestnoprávnom ponímaní.

Vo vzťahu k námietke neúčasti ustanoveného obhajcu na výsluchu obvineného, v spojení s nesúhlasom obvineného s osobou jeho zástupcu, dal prokurátor do pozornosti znenie § 16 ods. 1, 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii, že je vo výlučnej pôsobnosti advokáta nechať sa zastúpiť iným advokátom s tým, že je rovnako na ňom aj preverenie, či klient s takýmto postupom súhlasí. Vedúc úvahy

v tomto smere ďalej, procesnú situáciu ním namietanú vyvolal sám súdom ustanovený obhajca, ktorý na jednej strane využil zákonnú možnosť

v zmysle § 16 ods. 1 zákona o advokácii, opomenul však preveriť, či jeho mandant

so zastúpením iným advokátom súhlasí. Uvádzaný nedostatok tak nemôže byť úspešne vytýkaný konajúcejmu súdu. Nakoľko ten nemá dôvod spravovať sa statusovým zákonom advokácie, pričom Trestný poriadok súhlas obvineného so zastúpením jeho obhajcu iným advokátom nevyžaduje, objektívne nemôže vo veci ísť o negatívny zásah do práva obvineného na obhajobu tak, ako sa to pokúša prezentovať súdom ustanovený obhajca, ktorý de facto konal spôsobom nesúladným so znením § 16 ods. 3 zákona o advokácii.

S prihliadnutím na vyššie uvádzané skutočnosti navrhol nadriadenému súdu, aby sťažnosť obžalovaného, dodatočne v jeho mene odôvodnenú aj súdom ustanoveným obhajcom, proti uzneseniu okresného súdu v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Vyjadrenie prokurátora bolo doručené obhajcovi obžalovaného.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že samosudca v predmetnej veci nariadil termín hlavného pojednávania, preto nadriadený súd v súlade s ust. § 10 ods. 12 Tr. por. obvineného označuje ako obžalovaný.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí, na podklade podanej sťažnosti obžalovaným, po zistení, že sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu je prípustná (§ 83 ods. 1, ods. 2, § 185 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), túto podala oprávnená osoba (§ 186 ods. 1 Tr. por.) v lehote ustanovenej zákonom (§ 187 ods. 1 Tr. por.), podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výrokom napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného H. E. nie je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že dňa 9.12.2022 bola na Okresnom súde Liptovský Mikuláš podaná príslušným prokurátorom obžaloba na obvineného H. E. v bode I. pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. a v bode II. pre zločin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1, ods. 2, ods. 5 písm. b) Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť tak, že:

I. dňa 15.4.2022 od 08.11 hod. do 10.12 hod. bez vedomia a súhlasu jeho nájomcu, obchodnej spoločnosti EUROtruck, s.r.o., IČO: 53 559 509, Tallerova 4, Bratislava, vykonal neoprávnenú jazdu s nákladným motorovým vozidlom zn. Volvo, ev. č. PP-420CY s návesom zn. Kögel, ev. č. PP-734YF po trase Zvolen - Liptovský Mikuláš, vo vlastníctve obchodnej spoločnosti Alpha Transport, s.r.o., IČO: 51 726 807, Michalská 477/1, Spišské Bystré, okres Poprad, kde ťahač aj s návesom v hodnote podľa odborného vyjadrenia vo výške 24 000,- eur ponechal odstavený na odstavnej ploche pre motorové vozidlá nachádzajúcej sa pred nákupným centrom RGB Liptov, Kamenné pole 4449/3 v Liptovskom Mikuláši,

II. bez vedomia a súhlasu nájomcu nákladného motorového vozidla zn. Volvo, ev. č. PP-420CY, obchodnej spoločnosti EUROtruck, s.r.o., IČO: 53 559 509, Tallerova 4, Bratislava, neoprávnené na nákup pohonných hmôt - motorovej nafty použil

v súvislosti s prevádzkou k nákladnému motorovému vozidlu pridelenú kartu obchodnej spoločnosti SHELL Slovakia, s.r.o., IČO: 31 361 081, Einsteinova 23, Bratislava

č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, a to v prevádzke obchodnej spoločnosti nachádzajúcej sa

na Lučeneckej ceste 23 vo Zvolene, kedy dňa 14.4.2022 asi o 21.27 hod. mimo nádrž nákladného motorového vozidla a bez súvisu s jeho prevádzkou natankoval 30 l motorovej nafty v hodnote 40,83 eur, asi o 21.37 hod. 189,99 l v hodnote 258,58 eur a dňa 15.4.2022 asi o 02.52 hod. 100,05 l v hodnote 136,17 eur, v prevádzke obchodnej spoločnosti nachádzajúcej sa na Garbiarskej ulici v Liptovskom Mikuláši dňa 15. 04. 2022 asi o 16.02 hod. 582,7 l

v hodnote 819,28 eur a dňa 16.4.2022 asi o 13.42 hod. 582,7 l v hodnote 819,28 eur a kartu obchodnej spoločnosti AS24 Slovensko s.r.o., IČO: 35 892 111, Feriencikova 7, Bratislava

č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, a to v prevádzke obchodnej spoločnosti nachádzajúcej sa

na Bystrickej ceste 2510 v Ružomberku, kedy dňa 16.4.2022 asi o 18.23 hod. mimo nádrž nákladného motorového vozidla a bez súvisu s jeho prevádzkou natankoval 770 l motorovej nafty v hodnote 1 320,58

eur, dňa 17.4.2022 asi o 10.15 hod. 948,47 | v hodnote 1 626,66 eur, asi o 10.19 hod. 229,89 | v hodnote 394,27 eur a asi o 10.23 hod. 0,07 | v hodnote 0,12 eur, čím svojim konaním spôsobil obchodnej spoločnosti EUROtruck, s.r.o. škodu vo výške 5 415,77 eur.

Pre úplnosť je nutné dodať, že obžalovaný bol v predmetnej trestnej veci vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Tp/8/2022 zo dňa 20.4.2022, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tpo/38/2022 zo dňa 10.5.2022, pričom lehota väzby začala plynúť dňom 17.4.2022 o 15.40 hod.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Tp/8/2022 zo dňa 13.6.2022, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tpo/38/2022 zo dňa 7.7.2022 bola zamietnutá žiadosť obvineného H. E. o prepustenie z väzby na slobodu.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Tp/8/2022 zo dňa 19.10.2022, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tpo/62/2022 zo dňa 8.11.2022 súd u obvineného H. E. predĺžil lehotu trvania väzby v prípravnom konaní do 13.1.2023.

Predmetom napadnutého uznesenia bolo rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby obvineného po podaní obžaloby, nakoľko v zmysle čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy SR a čl. 5 Dohovoru nemôže byť titulom pre držanie osoby vo väzbe len skutočnosť, že bola podaná obžaloba, bez toho, aby sa o ďalšom trvaní väzby výslovne konajúcim súdom rozhodlo ešte predtým, než uplynie lehota väzby, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní.

Primárne krajský súd poukazuje, že rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine obvineného. Súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obvineného, obhajoby obvineného alebo dôkazov spôsobom uvedeným v ust. § 2 ods. 12 Tr. por. Súd pri rozhodovaní o väzbe skúma predovšetkým to, či sú splnené materiálne a formálne podmienky rozhodnutia o väzbe (II. ÚS 626/2016). Na základe obsahu predloženého spisového materiálu, po splnení prieskumnej povinnosti, nadriadený súd konštatuje existenciu formálnych, ako i materiálnych podmienok väzby u obžalovaného H. E. aj po podaní obžaloby, tak ako ich v napadnutom rozhodnutí správne formuloval a konkretizoval prvostupňový súd. Dôvodnosť podozrenia zo stíhaného skutku vyplýva zo zabezpečených a vykonaných dôkazov v rámci prípravného konania, ktoré okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia jednotlivo uviedol a tieto zhodnotil v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o väzbe obžalovaného.

Faktom je, že podozrenie zo spáchania skutkov pretrváva, keďže alternatívou podania obžaloby je zastavenie trestného stíhania. Aktuálne štádium trestného stíhania naznačuje, že podozrenie zo spáchania trestného činu obžalovaným v priebehu prípravného konania nebolo rozptýlené a na podklade podanej obžaloby bude rozhodovať súd po vykonaní dokazovania v predmetnej trestnej veci na hlavnom pojednávaní. Súd sa bude opätovne zaoberať aj prípadnými návrhmi obžalovaného na vykonanie dokazovania pred súdom. Jedine súd v súvislosti s rozhodovaním o vine, resp. nevine obvineného je oprávnený rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná, ktoré prípadne zamietne. Doplnenie dokazovania je závislé nielen závažnosťou navrhovaných dôkazov pre zistenie skutkového stavu veci v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, ale aj skutočnosťou, či iný už vykonaný dôkaz preukazuje alebo vyvracia skutočnosť, ktorá sa má vykonaným dokazovaním zistiť. Podanie obžaloby však automaticky neznamená vinu, len závažnejšou procesnou formou - obžalobou deklaruje, že podozrenie zo spáchania skutkov pretrváva.

Po komplexnom preskúmaní spisového materiálu i krajský súd dospel k záveru, že pri súčasnom konštatovaní podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, ako nevyhnutného materiálneho predpokladu väzby, naďalej u obžalovaného pretrváva väzobný dôvod, a to podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. tak, ako bol doteraz konkretizovaný vo väzobných rozhodnutiach oboch stupňov súdov (viď vyššie označené rozhodnutia) konkrétnymi skutočnosťami napriňajúcimi preventívny účel väzby a tento sa u obžalovaného nezmenil.

Podľa názoru krajského súdu je nesporné, že samosudca vysvetlil svoje argumenty, ktoré sa vzťahujú na dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., a v tejto súvislosti krajský súd dáva do pozornosti nasledujúcu časť odôvodnenia napadnutého uznesenia:

„Súd mal u obvineného naďalej preukázaný dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Súd len zopakuje argumentáciu obsiahnutú v predchádzajúcom uznesení o väzbe obvineného, na ktorej v plnom rozsahu zotrúva. Obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti (najmä tej, ktorá sa mu kladie za vinu) je odôvodnená osobou obvineného a spôsobom života, ktorý obvinený viedol pred vzatím do väzby. Nemôže zostať bez povšimnutia, že u obvineného sú evidentné sklony k páchaniu trestnej činnosti predovšetkým majetkovej povahy, čo potvrdzuje odpis z registra trestov obvineného. Za rovnakú trestnú činnosť (vo vzťahu ku trestnému činu krádeže a neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, za ktorú je obvinený aktuálne trestne stíhaný), bol menovaný právoplatne odsúdený v novembri 2019 na nepodmienečný trest odňatia slobody prevyšujúci 5 rokov, ktorý vykonal v decembri 2019, naposledy vykonal trest odňatia slobody v máji 2021 za druhovo inú trestnú činnosť. Je teda zrejmé, že opakovaný výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody (aj za druhovo rovnakú trestnú činnosť, za ktorú je obvinený v súčasnosti stíhaný), nemal výchovný účinok na obvineného a neodradil ho od spáchania skutkov, zo spáchania ktorých je podozrivý. Obavu z pokračovania v trestnej činnosti majetkovej povahy je možné vzhliadnuť aj v spôsobe spáchania skutku, z ktorého je zrejmé, že obvinený sa v prípade predaja nafty nemal dopustiť ojedinelého konania, ale práve naopak opakujúceho sa konania. Obava z pokračovania v trestnej činnosti je umocnená zistením, že obvinený si môže práve protiprávnym konaním zadovážovať prostriedky na uspokojenie základných životných potrieb. Zvýšené riziko porúch správania u obvineného vyplýva aj na základe záverov znaleckého posudku MUDr. Kollára, uvedené riziko má základ v nepriaznivom stave obvineného, ktorý trpí zmiešanou poruchou osobnosti a prekonal manickú epizódu. Obvinený je podľa znaleckého posudku ľahostajný k normám správania sa a bez zábran ich porušuje. Pobyť obvineného na slobode je z lekárskeho hľadiska nebezpečný pre spoločnosť, čím je posilnená obava z pokračovania v trestnej činnosti.“

Krajský súd zastáva názor, že skutkové okolnosti prípadu obžalovaného H. E. svojou podstatou naďalej predstavujú nosné dôvody na uplatnenie ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako dôvodu jeho legitímneho obmedzenia osobnej slobody.

Krajský súd v súčasnom štádiu trestného konania v trestnej veci obžalovaného H. E. nemá žiadny dôvod meniť svoje predchádzajúce skutkové a právne názory vyjadrené v uzneseniach z 10.5.2022, 7.7.2022 a 8.11.2022, kedy naposledy nadriadený súd preskúmaval existenciu dôvodov väzby u obžalovaného, t.j. pred menej ako dvoma mesiacmi a za toto ďalšie obdobie sa v tomto smere nič nezmenilo. Na svoje skutkové i právne argumenty, ktoré sú uvedené v označených uzneseniach, odkazuje krajský súd aj v tomto rozhodnutí, keď aktuálne výsledky analýzy vyšetrovacieho spisu nedávajú krajskému súdu podklad pre zmenu svojich doterajších názorov, ale naopak, utvrdzujú ho v presvedčení, že existujú dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a nie sú splnené zákonné podmienky pre prepustenie obžalovaného H. E. z väzby na slobodu, či nahradenie väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediálneho úradníka.

Stavu veci a zákonu zodpovedá rozhodnutie prvostupňového súdu aj v časti, v ktorej rozhodol o nenahradení väzby u obžalovaného H. E. dohľadom probačného a mediálneho úradníka. Aj v tejto časti prvostupňový súd rozhodnutie zrozumiteľne, dostatočne, logicky a presvedčivo odôvodnil, pričom jeho úvahy majú základ v skutkových okolnostiach prípadu a sú podporené relevantnými právnymi normami.

Nadriadený súd rovnako ako prvostupňový súd v rámci rozhodovania o sťažnosti obžalovaného opätovne skúmal, či u neho nie sú splnené zákonné podmienky na nahradenie väzby. Dôsledne zvažoval, či a do akej miery prepustenie obžalovaného z väzby na slobodu by zvyšovalo nebezpečnosť jeho konania, ktoré zakladá väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Aj v súčasnom štádiu trestného stíhania podľa názoru krajského súdu prepustenie obžalovaného z väzby na slobodu, aj po zohľadnení účinkov dohľadu probačného a mediálneho úradníka, by výrazne zvýšilo riziko zmarenia účelu trestného stíhania práve pokračovaním v páchaní trestnej činnosti. Nahradenie väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediálneho úradníka, s poukazom na povahu spáchanej trestnej činnosti a tiež na osobu obžalovaného, sa javí v danom prípade ako absolútne nedostatočné, a to aj

za prípadného uloženia primeraných obmedzení a povinností a tiež za súčasnej kontroly obžalovaného elektronickými prostriedkami. Konkrétne skutočnosti, z ktorých súdy v prípade obžalovaného vyvodili

dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti, boli rozhodujúce aj pre záver, či účel väzby v tomto štádiu konania nemožno nahraďiť miernejšími inštitútmi. Vzhľadom na výrazné sklony obžalovaného k páchaniu majetkovej trestnej činnosti (v odpise registra trestov 20 odsúdení), nenaplnenie účelu predchádzajúcich výkonov nepodmienečných trestov odňatia slobody na výchovu obžalovaného, v spojení s diagnostikovanou poruchou u obžalovaného, s čím súvisí riziko agresívneho, nevyspytateľného konania, teda spojenie všetkých uvedených okolností, neumožnili ani krajskému súdu prijať záver o nahradení väzby miernejšími prostriedkami. Osoba obžalovaného ani krajskému súdu nedáva dostatočnú záruku, že by z dlhodobejšieho hľadiska bol schopný dodržať uložené podmienky probačného dohľadu pri prípadnom prepustení na slobodu, viesť riadny život a dodržiavať nastavený liečebný režim.

Čo sa týka sťažostnej argumentácie obžalovaného, v nej neuviedol také nové skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd v napadnutom uznesení nezaoberal. Ťažiskom sťažostnej argumentácie je nesprávnosť procesného postupu prvostupňového súdu, ktorý nereagoval na námietku v tom čase obvineného a jeho nesúhlas so substitučným zastúpením ustanoveného obhajcu.

Z predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že opatrením sudcu pre prípravné konanie zo dňa 21.4.2022 bol obžalovanému ustanovený obhajca JUDr. Peter Svrček (č.l. 50 súdneho spisu). Ustanoveného obhajcu súd upovedomil o výsluchu v súvislosti s rozhodnutím o ďalšom trvaní väzby na deň 14.12.2022, ktoré doručil obhajcovi dňa 9.12.2022 o 13.21 hod. (viď doručka na č.l. 393 súdneho spisu). Súčasne bol obhajca upovedomený, že výsluch bude vykonaný prostredníctvom videokonferenčného zariadenia. Dňa 12.12.2022 ustanovený obhajca udelil substitučnú plnú moc na jeho zastúpenie pri výsluchu obvineného (č.l. 400 súdneho spisu). Substitučná plná moc bola predložená zastupujúcim obhajcom JUDr. Miloslavom Hrickom súdu pri výsluchu obvineného dňa 14.12.2022 spolu s prednesením dôvodov, pre ktoré sa ustanovený obhajca nemohol výsluchu zúčastniť, a to pre kolíziu s iným pojednávaním konaným na Špecializovanom trestnom súde, pracovisku Banská Bystrica, vedeným pod sp.zn. BB-4T/10/2020, o čom predložil súdu aj upovedomenie obhajcu v tejto inej trestnej veci. Zo zápisnice o výsluchu vyplýva aj vzniesenie námietky obvineným voči substitučnému zastúpeniu advokáta, konkrétne, že prítomného obhajcu JUDr. Hricka nepozná, nevykonával s ním poradu, vidí ho prvýkrát v živote, má právo na spravodlivý súdny proces a z tohto dôvodu žiadal o odročenie výsluchu. Na túto námietku samosudca reagoval správne nielen v rámci zápisnice o výsluchu, ale aj odôvodnenia napadnutého uznesenia, s ktorým sa aj nadriadený súd v celom rozsahu stotožnil a na toto odkazuje. K tomu nadriadený súd doplnia, že od doručenia upovedomenia o výsluchu dňa 9.12.2022 o 13.21 hod. do konania výsluchu dňa 14.12.2022 mal ustanovený obhajca dostatok času, aby okrem substitučného splnomocnenia minimálne telefonicky kontaktoval obvineného, vysvetlil mu vzniknutú situáciu a zabezpečil, aby výsluch pri plnom realizovaní práva na obhajobu obvineného mohol byť uskutočnený v termíne určenom súdom. Uvedené nie je vecou súdu, ale je internou záležitosťou naplnenia vzťahu medzi obhajcom a jeho klientom tak, ako vyplýva z ust. § 16 č. 586/2003 Z.z. o advokácii, na ktorý sa obhajca odvoláva. Vzhľadom na povinnosti vyplývajúce pre advokáta zo statusového zákona neobstojí ním produkovaná argumentácia o nepoužiteľnosti ust. § 72 ods. 3 Tr. por. pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby, kedy má súd dostatok času na to, aby o väzbe rozhodol (a to nie v priebehu niekoľkých hodín). Nadriadený súd uzatvára, že procesným postupom, ktorý je zadokumentovaný nielen v zápisnici o výsluchu, ale aj v odôvodnení napadnutého uznesenia, nebolo porušené právo obžalovaného na spravodlivý proces a jeho právo na obhajobu bolo plne zachované pre účely rozhodovania o väzbe. Súd spôsobom ustanoveným zákonom oznámil ustanovenému obhajcovi termín výsluchu a zodpovedným spôsobom ho upozornil na jeho povinnosti vyplývajúce pre riadne vykonanie procesného úkonu (aj v zmysle uloženia poriadkových opatrení). Skutočnosť, že ustanovený obhajca sa nedostavil na nariadený výsluch a nedôsledne si plnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o advokácii, i keď si ustanovil za seba substitúta, s účasťou ktorého na výsluchu obvinený nesúhlasil, je individuálnym pochybením a zlyhaním konkrétneho obhajcu, ale nie súdu. Súd urobil všetko zadosť tomu, aby právo obvineného na obhajobu bolo riadne zabezpečené. Zástupca ustanoveného obhajcu si z titulu svojho procesného postavenia svoje procesné povinnosti voči súdu splnil, i keď treba uviesť, že to nebolo v súlade s vôľou obžalovaného. Vzniknutá situácia tak nebola dôvodom na zmenu termínu nariadeného procesného úkonu. S argumentáciou obhajcu ohľadom výkladu ust. § 72 ods. 3 Tr. por. sa sťažostný súd nestotožnil, táto je nielen v rozpore so zákonom, ale aj súdnou praxou.

Ďalšou sťažnostnou námietkou bola námietka neexistencie väzobného dôvodu. Túto nadriadený súd považoval vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti za nedôvodnú. Obžalovaný akcentoval na dodržiavanie liečebného režimu v súvislosti s diagnostikovým psychickým ochorením, ktoré bolo u neho zistené, stabilizáciu jeho vzťahu a adaptáciu na väzbu po jeho hospitalizácii, čím už viac ako 8 mesiacov preukazuje, že je schopný nápravy. V súčasnom štádiu konania tieto argumenty nie sú podľa názoru krajského súdu spôsobilé zvrátiť stavu vecí a zákonu zodpovedajúci výrok napadnutého uznesenia, ktorým bol ustálený dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Osobitne treba uviesť, že v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obžalovaného tak orgány činné v trestnom konaní, ako aj súd dôsledne postupovali v doterajšom konaní v zmysle ust. § 2 ods. 6, druhá veta Tr. por., teda dostatočne urýchlene vzhľadom k rozsahu vykonaného dokazovania. Osobitne je potrebné hodnotiť úsek konania nevyhnutne predchádzajúci predĺženiu lehoty väzby a následne vykonaniu procesných úkonov

po predĺžení lehoty väzby, konkrétne po späťvzatí obžaloby prokurátorom okresnej prokuratúry súdom uznesením zo dňa 30.8.2022. Jednotlivé procesné úkony jednoznačne a plynule smerovali k zabezpečeniu znaleckého posudku zameraného na vyšetrenie duševného stavu obvineného H. E., ktorý bol súdu doručený 9.11.2022, následne k záverečnému preštudovaniu spisu v dňoch 30.11.2022 a 6.12.2022 a podaniu návrhu na podanie obžaloby vyšetrovateľom zo dňa 7.12.2022, zavŕšené doručenou obžalobou okresnému súdu 9.12.2022. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že tak prokurátor dodržal lehotu na podanie obžaloby podľa § 76 ods. 2 Tr. por. a súčasne súd o väzbe rozhodol ex offo po podaní obžaloby v lehote určenej v ust. § 238 ods. 4 Tr. por., v nadväznosti na procesný postup podľa § 76 ods. 3 Tr. por.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného okresným súdom alebo orgánmi činnými v prípravnom konaní, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd sťažnosť obžalovaného H. E. zamietol ako nedôvodnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.